

En gang i Forsvaret, alltid i Forsvaret

Tannleger som arbeider i Forsvaret slutter ikke for å begynne i en annen klinikk sivilt, men holder på jobben til de blir pensjonister.

Vi mener det er et godt miljø i Forsvaret. For mange er det en veldig interessant arbeidsplass. Som tannlege er man ansatt i Forsvarets sanitet, en viktig del av Forsvaret. Tannlegene er en del av miljøet i Forsvaret, og treffer derfor i sitt arbeid på ulike avdelinger, alt fra dykkere og de som kjører ubåter til jagerflygere. Et artig miljø, synes mange, sier Per Lüdemann som er oberstløytnant og tannlegesjef i Forsvaret i Norge.

30 tannleger

Nå er det i underkant av 30 tannleger i Forsvaret her i landet, i tillegg til oppimot ti tannleger som avtjener verneplikt. Det arbeider også tannhelsesekretærer og tre tannpleiere i Forsvaret, sammen med tannlegene, på samme måte som i det sivile samfunnet.

Selv om ingen slutter for å finne seg annen jobb sivilt, blir det noen ledige stillinger. Nå er det ledig jobb som tannlege på Rygge. Snart utlyses også jobber på Sessvollmoen og i Gardn. Neste år blir det enda en stilling ledig når en tannlege i Bergen går av med pensjon.

Strengt krav

Det blir stilt strenge krav til helsen til tannleger som skal arbeide i Forsvaret. Søkerne til tannlegestillingene blir grundig undersøkt. Høy BMI, det vil si overvekt, kan være en grunn til å få problemer med å bestå helsekravene.

Og den fysiske formen skal være god. En av testene er å løpe tre kilometer innen en bestemt tid.

Alle tannleger i Forsvaret skal i tillegg sikkerhetsklareres, og det krever plettfrø vandel. Om man for eksempel har rotet med sin personlige økonomi tidligere kan det være nok til at man ikke får jobben.

Befal

For å bli fast ansatt tannlege i Forsvaret, kreves tre års erfaring som tannlege. Unntaket er tannleger som har utført verneplikt. De kan ansettes fast direkte etter avtjent verneplikt, uten kravet til tre års erfaring i yrket. Forutsetningen er selvsagt at det er ledig stilling.

Når man utfører verneplikten som tannlege i Norge, kalles det på militær-språket VAB – vernepliktig, akademisk befal.

– Forsvaret tar inn vernepliktige tannleger, i hovedsak for å forberede dem til en militær karriere, sier Lüdemann.

Forsvaret ønsker med andre ord å rekruttere fast ansatte tannleger blant dem som utfører verneplikten. Sammenlignet med tidligere år, blir vernepliktige tannleger gitt mye mer militær opplæring nå. Dette har skjedd i takt med den generelle utviklingen av Forsvaret, siden Norge begynte å bli mer aktivt med i utenlandsoperasjoner i land hvor det er urolig.

Sanitetspersonell

Sanitetspersonell, som for eksempel tannleger, utdannes ikke til å bli kampsoldater, men de får mer generell militær opplæring enn tidligere. I løpet av de siste ti årene er det blitt en stor for-

andring med tanke på verneplikten i Norge.

– For om lag ti år siden var det 29 000 vernepliktige i Norge. Nå er det om lag 8 000 vernepliktige. Nå er det konkurranse om å avtjene verneplikten. Vi får nå inn ungdommer som er skoleflinke, i god fysisk form og med god helse, det gjelder også tannhelse, sier Lüdemann.

Kort arbeidstid

De fast ansatte tannlegene i Forsvaret har svært kort arbeidstid, på militær-språket kalt RBA – redusert bundet arbeidstid.

– Tannlegene arbeider 18 timer i uka med full lønn, en ordning som Forsvaret har hatt siden andre verdenskrig. Tannlegene blir betalt etter graden kaptein eller major. Med så kort arbeidsuke, er det mange tannleger som enten arbeider i en privat klinikk eller i den offentlige tannhelsetjenesten, i tillegg til Forsvaret, sier Lüdemann.

Tannlegene må være fleksible, akkurat som andre i Forsvaret. Tannlegene kan bli sendt – beordret – til forskjellige steder i hele landet eller utenlands.

Pensjonsalderen er lav. Oberstløytnant og tannlege Lüdemann er 55 år nå.

– Jeg, og de andre tannlegene i Forsvaret, har mulighet til å gå av med pensjon når vi blir 57 år om vi ønsker det, sier Lüdemann. Den vanlige pensjonsalderen for tannleger i Forsvaret er 60 år.

*Tekst og foto:
Harald Vingelsgaard*